

AANGENOMEN TEKSTEN

P8_TA(2018)0256

De gemoderniseerde associatieovereenkomst tussen de EU en Chili

Aanbeveling van het Europees Parlement van 13 juni 2018 aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid over de gemoderniseerde associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Chili (2018/2018(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de artikelen 2 en 3, alsook Titel V, met name de artikelen 21 en 36, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en gezien het vijfde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien artikel 218 VWEU,
- gezien de bestaande associatieovereenkomst tussen de Republiek Chili en de Europese Unie,
- gezien de start van de onderhandelingen over de gemoderniseerde associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Chili op 16 november 2017,
- gezien de goedkeuring door de Raad, op 13 november 2017, van de onderhandelingsrichtsnoeren voor deze overeenkomst,
- gezien de gemeenschappelijke verklaring van de 25e vergadering van de Gemengde Parlementaire Commissie EU-Chili van 22 januari 2018,
- gezien zijn aanbeveling van 14 september 2017 aan de Raad, de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden over de onderhandelingen over de modernisering van de handelspijler van de associatieovereenkomst EU-Chili¹,
- gezien zijn resolutie van 13 september 2017 over de strategie van de EU voor de betrekkingen met Latijns-Amerika²,
- gezien de verklaring van het EU-Celac-forum voor het maatschappelijk middenveld van 11 mei 2015 over gelijkheid, rechten en democratische participatie van de volkeren in

¹ Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0354.

² Aangenomen teksten, P8_TA(2017)0345.

Europa, Latijns-Amerika en het Caribisch gebied,

- gezien artikel 108, lid 4, en artikel 52 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A8-0158/2018),
- A. overwegende dat Chili en de EU gemeenschappelijke waarden delen en nauwe culturele, economische en politieke banden onderhouden;
- B. overwegende dat Chili en de EU nauw samenwerken bij het aanpakken van regionale en mondiale uitdagingen zoals de klimaatverandering, internationale veiligheid, duurzame ontwikkeling en mondiale governance;
- C. overwegende dat Chili een belangrijke voorvechter is van democratie en mensenrechten, vrije en open handel en multilaterale betrekkingen; overwegende dat het land ook een sleutelrol speelt als lid van de Pacifische Alliantie, de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) en de Unie van Zuid-Amerikaanse Naties (UZAN), een hooginkomensland is en lid van de OESO;
- D. overwegende dat Chili een belangrijke speler is in regionale aangelegenheden, bijvoorbeeld als garantiegiver in het Colombiaanse vredesproces en de gesprekken van Santo Domingo tussen de Venezolaanse regering en de oppositie; overwegende dat Chili zich uit de gesprekken met Venezuela heeft teruggetrokken, omdat niet was voldaan aan de minimumvoorwaarden voor democratische presidentsverkiezingen en een normalisering van de institutionele situatie;
- E. overwegende dat in januari 2014 ook een kaderovereenkomst is gesloten inzake de deelname van Chili aan de crisisbeheersingsoperaties van de Europese Unie; overwegende dat Chili deelneemt aan de EUFOR ALTHEA-operatie in Bosnië en Herzegovina en aan talrijke VN-vredeshandhavingsoperaties, en daarmee blijk geeft van zijn inzet voor mondiale vrede en veiligheid;
- F. overwegende dat de recente parlements- en presidentsverkiezingen opnieuw hebben aangetoond dat Chili over een stabiele en volwassen democratie beschikt; overwegende dat Chili de voorbije decennia een sterke economische groei heeft gekend en een van de snelst groeiende economieën in de regio is; overwegende dat het land zijn hervormingsinspanningen voortzet;
- G. overwegende dat de legalisatie van abortus onder bepaalde omstandigheden wijst op een toenemende openheid in de Chileense samenleving wat betreft empowerment van vrouwen en meisjes;
- H. overwegende dat Chili in de menselijke ontwikkelingsindex 2016 als een land met een zeer hoge menselijke ontwikkeling wordt beschouwd, dat het het hoogst geplaatste Latijns-Amerikaanse land is en het 38e wereldwijd, vóór zeven EU-lidstaten;
- I. overwegende dat de bestaande associatieovereenkomst een belangrijke rol heeft gespeeld bij het verdiepen van de politieke betrekkingen tussen de EU en Chili en het handelsverkeer en de investeringsstromen aanzienlijk heeft versterkt; overwegende dat de onverminderde eerbiediging van de rechtsstaat en een stabiel wettelijk en politiek kader Chili en de EU in staat stellen het vrije ondernemerschap tot bloei te laten komen en een gunstig investeringsklimaat scheppen met waarborgen voor de inachtneming van

het beginsel van rechtszekerheid;

- J. overwegende dat de EU en Chili recentelijk ruimere en ambitieuzere overeenkomsten hebben gesloten met andere partners; overwegende dat een modernisering van de associatieovereenkomst tussen de EU en Chili derhalve aanzienlijke kansen biedt voor een verdieping van de bestaande betrekkingen, ook op het gebied van buitenlandse zaken en veiligheid;
- K. overwegende dat de toekomstige associatieovereenkomst tussen de EU en Chili volledig in overeenstemming moet zijn met het transformerende karakter van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de rol van internationale ontwikkelingssamenwerking met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's);
- L. overwegende dat een gemoderniseerde associatieovereenkomst, samen met de overeenkomsten met Mexico en Mercosur waarover momenteel (opnieuw) wordt onderhandeld, de rol van de EU als belangrijke bondgenoot van Latijns-Amerika zou versterken, op een moment dat andere spelers zoals China en Rusland steeds meer trachten hun invloed in de regio uit te breiden;
- M. overwegende dat de Gemengde Parlementaire Commissie EU-Chili (GPC) herhaaldelijk haar steun voor de modernisering van de associatieovereenkomst heeft uitgesproken, laatstelijk in de gemeenschappelijke verklaring van de 25e vergadering op 22 januari 2018;
- 1. beveelt de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (vv/hv) het volgende aan:

Algemene beginselen

- a) de samenwerking tussen Chili en de EU, als twee gelijkgestemde partners in een nieuwe context van onzekerheid in de internationale betrekkingen, aanzienlijk te versterken, op basis van onze gezamenlijke waarden en beginselen van democratie, bestrijding van de klimaatverandering, tenuitvoerlegging van gendergelijkheid, de rechtsstaat, goed bestuur en eerbiediging van de mensenrechten en fundamentele vrijheden;
- b) ervoor te zorgen dat de gemoderniseerde overeenkomst met Chili ambitieus, alomvattend en evenwichtig is en tastbare voordelen oplevert voor de burgers, ondernemingen en economieën aan beide zijden; ervoor te zorgen dat de overeenkomst een van de meest geavanceerde wordt die de EU met derde landen heeft gesloten;
- c) de mensenrechtendimensie in de samenwerking tussen de EU en Chili te versterken in het licht van de mensenrechtenstrategie EU-Chili 2016-2020; in de overeenkomst een gezamenlijk engagement te bevestigen voor de bescherming en bevordering van de mensenrechten, fundamentele vrijheden, gendergelijkheid en de rechten van minderheden zoals de LGBTI-gemeenschap en inheemse volkeren, met afdwingbare mechanismen voor toezicht, regelmatige rapportage en geschillenbeslechting; Chili aan te moedigen om een oplossing te vinden voor de kwestie met de inheemse Mapuche-bevolking en andere inheemse volkeren; in alle toekomstige associatieovereenkomsten vast te houden aan de praktijk om een mensenrechtenclausule in de overeenkomst op te

nemen; de regelmatige dialoog over de mensenrechten tussen de EU en Chili voort te zetten om ook in het kader van de multilaterale samenwerking het institutionele kader en het overheidsbeleid ter bevordering van de mensenrechten te versterken;

- d) Chili aan te moedigen om een goede rechtsbedeling en eerlijke gerechtelijke procedures te verzekeren, in volledige overeenstemming met de internationale normen;
- e) te streven naar de bevordering van duurzame sociaaleconomische ontwikkeling, armoedebestrijding en de vermindering van de ongelijkheid, in het licht van de toezegging van Chili om in het kader van de Agenda 2030 de SDG's te verwezenlijken;
- f) Chili te helpen bij het verbeteren van de onderwijsnormen en -programma's om ervoor te zorgen dat ook mensen met de laagste inkomens toegang hebben tot hoger onderwijs; de banden tussen universiteiten en de arbeidsmarkt te versterken om de vaardigheidskloof te overbruggen en werkgelegenheid voor jongeren te bevorderen;
- g) de bescherming van sociale en milieurechten te bevorderen en de daadwerkelijke toepassing van de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), alsook de uitbanning van gedwongen en kinderarbeid te verzekeren;

Multilaterale betrekkingen en regionale en internationale samenwerking

- h) de dialoog en samenwerking te versterken ten aanzien van regionale en mondiale problemen zoals georganiseerde misdaad, drugshandel, toenemende ongelijkheid, migratie, terrorisme en klimaatverandering, met inbegrip van de tenuitvoerlegging van de Agenda 2030; de samenwerking tussen de EU en Chili op het gebied van migratiebeleid te ondersteunen en overnameregelingen vast te stellen, onder meer ook voor staatlozen en onderdanen van derde landen;
- i) oog te houden voor het belang van de multilaterale agenda en het feit dat bilaterale onderhandelingen de ambitie om multilateraal vooruitgang te boeken niet mogen ondermijnen;
- j) bij te dragen tot een versterking van de multilaterale betrekkingen en de internationale samenwerking om de internationale veiligheid te verbeteren en de wereldproblemen op doeltreffende wijze aan te pakken; te komen tot een betere coördinatie van de standpunten van beide partijen in internationale organisaties en fora;
- k) Chili aan te moedigen om initiatieven voor regionale integratie en samenwerking te blijven ondersteunen, met name de Pacifische Alliantie, die bemoedigende resultaten kan voorleggen als echte, actieve drijvende kracht voor economische integratie tussen de leden in de regio, alsook UZAN en de Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caribische Staten (Celac); na te gaan of de EU de status van waarnemer kan krijgen in de Pacifische Alliantie;

Politieke dialoog en samenwerking

- l) te komen tot een zinvolle, regelmatige dialoog over alle belangrijke kwesties, en daarbij de bestaande gesprekskaders ten volle te benutten en verder uit te bouwen; via het Partnerschapsinstrument (PI) beschikbare middelen te mobiliseren om strategische

doelstellingen te verwezenlijken;

- m) te voorzien in nauwe samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie, met name conflictpreventie, maritieme veiligheid, ontwapening en non-proliferatie; een grotere deelname van Chili mogelijk te maken aan de missies en operaties in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de Unie (GVDB);
- n) sterkere samenwerking mogelijk te maken bij de bestrijding van terrorisme, georganiseerde misdaad en cybercriminaliteit en bij de preventie van radicalisering en internationale criminaliteit, zonder afbreuk te doen aan de burgerlijke vrijheden en de grondrechten; actie te ondernemen in de context van de mondiale strijd tegen het terrorisme door de versterking van de mechanismen, maatregelen en organen voor mondiale en regionale samenwerking in overeenstemming met het internationale recht en de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties;
- o) de samenwerking te verbeteren in de strijd tegen corruptie, witwassen en belastingontduiking; in de overeenkomst bepalingen op te nemen inzake normen op het gebied van fiscale transparantie en goed fiscaal bestuur, die het engagement van de partijen bevestigen om internationale normen toe te passen in de strijd tegen belastingontwijking en belastingontduiking;
- p) niet te vergeten dat corruptie mensenrechten, gelijkheid, sociale rechtvaardigheid, handel en eerlijke concurrentie ondermijnt en aldus de economische groei belemmert; specifieke secties op te stellen met duidelijke en krachtige toezeggingen en maatregelen om corruptie in al haar vormen te bestrijden en internationale normen en multilaterale anticorruptieovereenkomsten ten uitvoer te leggen;
- q) mobiliteit tussen de EU en Chili aan te moedigen; uitwisselingsprogramma's voor jongeren en studenten, beurs- en opleidingsprogramma's te bevorderen, onder meer via het ERASMUS+-programma; verdere inspanningen te doen met het oog op de volledige wederzijdse erkenning van academische kwalificaties en de modernisering, toegankelijkheid en internationalisering van het hoger onderwijs;
- r) de overdracht van wetenschappelijke en technologische kennis te bevorderen en de samenwerking op het gebied van onderzoek en ontwikkeling te intensiveren, en daarbij de mogelijkheden van bestaande programma's zoals Horizon 2020 ten volle te benutten;
- s) de betrekkingen op het gebied van internationale samenwerking te bevorderen en te versterken, op de grondslag van het in 2015 ondertekende Memorandum van overeenstemming over internationale samenwerking; innovatieve mechanismen in het leven te roepen om de driehoekssamenwerking en regionale samenwerking met derde partijen binnen en buiten Latijns-Amerika te verdiepen en te versterken via programma's zoals EUROsociAL+, Euroclima+ en samenwerkingsprogramma's inzake drugsbeleid zoals COPOLAD;
- t) een methodologie te ontwikkelen om de effecten van de gemoderniseerde overeenkomst op mannen en vrouwen in kaart te brengen en de resultaten te gebruiken als grondslag voor het opzetten van beleid om genderevenwicht te verwezenlijken;
- u) het gezamenlijke engagement in de Overeenkomst van Parijs en de Agenda 2030 te bevestigen en te zorgen voor nauwe samenwerking tussen de EU en Chili op het gebied

van milieubescherming en de strijd tegen de klimaatverandering; het partnerschap voor technische en beleidssamenwerking te versterken op cruciale milieugebieden, inclusief CO₂-emissies voor internationaal vervoer, het behoud van de biodiversiteit en duurzame productie en consumptie; nauwere samenwerking op het gebied van de circulaire economie aan te moedigen met het oog op een betere hulpbronnefficiëntie, duurzaam gebruik van natuurlijke rijkdommen, eco-innovatie en waterbeheer; meer steun te verlenen voor projecten die erop gericht zijn de gevolgen van de klimaatverandering te beperken;

- v) nauwer samen te werken op het gebied van onderzoek en ontwikkeling en bij het gebruik van de aardobservatiesatellietgegevens van het Copernicus-programma van de EU voor milieudoelinden;
- w) culturele samenwerking te bevorderen en de diaspora in Chili en de EU te ondersteunen met het doel buitenlandse investeringen zowel in de EU als in Chili aan te moedigen;
- x) de toegang tot water als een grondrecht van de mens te bevestigen;

Institutionele bepalingen

- y) ervoor te zorgen dat de associatieovereenkomst gebaseerd is op een sterke parlementaire participatie, waarbij de huidige bepalingen en samenwerkingsmechanismen worden versterkt zodat een grotere inbreng in en controle op de tenuitvoerlegging mogelijk wordt gemaakt, met name via het bestaande interparlementaire formaat van de GPC; de GPC de mogelijkheid te geven om relevante informatie over de associatieovereenkomst te verzoeken;
- z) te zorgen voor passende betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld, zowel bij de onderhandelingen als bij de uitvoeringsfase van de associatieovereenkomst, onder meer maar niet uitsluitend via het Gemengd Raadgevend Comité; te zorgen voor het noodzakelijke institutionele kader om politieke dialoog met maatschappelijke organisaties in beide regio's mogelijk te maken;
- aa) het Parlement in iedere fase van de onderhandelingen onverwijld en ten volle te informeren, overeenkomstig artikel 218, lid 10, van het VWEU, waarbij het Parlement tevens de onderhandelingsteksten en notulen van elke onderhandelingsronde moet ontvangen; is in dit verband verheugd over het besluit van de Raad van 22 januari 2018 tot publicatie van het onderhandelingsmandaat dat de Commissie en de vv/hv in november 2017 hebben ontvangen;
- ab) de recente publicatie van de onderhandelingsrichtsnoeren aan te grijpen als een belangrijk precedent en de toezegging te doen om in de toekomst alle onderhandelingsrichtsnoeren voor internationale overeenkomsten te publiceren;
- ac) de onderhandelingen over de associatieovereenkomst te bespoedigen zodat deze vóór het einde van de lopende zittingsperiode door het Europees Parlement kan worden geratificeerd;
- ad) ervoor te zorgen dat de gevestigde praktijk om de voorlopige toepassing van de nieuwe overeenkomst op te schorten tot het Parlement zijn goedkeuring heeft gegeven, op alle niveaus wordt geëerbiedigd;

2. verzoekt zijn Voorzitter deze aanbeveling te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en de president, de regering en het parlement van de Republiek Chili.